

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԻ ԱՆՁՆԱԳԻՐ

ՄԱՐԶԸ	ԼՈՌԻ
ՀԱՄԱՅՆՔԸ	ՍՊԻՏԱԿ
ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԸ	ՋՐԱՇԵՆ

1. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱԿՆԱՐԿ

Ջրաշեն բնակավայր Հայաստանի Հանրապետության Լոռու մարզի Սպիտակի տարածաշրջանում, Սպիտակ քաղաքից մոտ 6 կմ հարավ-արևմուտք, Որդնավ գետի ափին: Վերանվանվել է Ջրաշեն 1940 թվականին: Մեկ այլ ստուգաբանություն անունը կապում է վարդ բառի նախնական իմաստի՝ ջրի հետ, այսինքն՝ վարդ-ջուր (վարդավառ-ջուր ցողելու ծես): Ըստ երևույթին, հենց սա էլ հիմք ընդունելով՝ 1949 թվականին բնակավայրը վերանվանվեց Ջրաշեն (մի որոշ ժամանակ կոչվել է նաև Ջրաշատ): Կա նաև ավելի պարզ վարկած: Բնակավայրը հիմնադրվել է Որդնավ գետի ափին: Գուցե հենց նրանից էլ առել է իր անունը Բնակիչների նախնիները գողթել են Արևմտյան Հայտաստանի Տարոն գավառից, հիմնականում Մուշի, Բուլանուխի, Խնուսի գյուղերից: Սկզբում հիմնավորվել են 27 ընտանիք, որոնց շնչերի քանակը չի բավարարել՝ գյուղ գրանցվելու համար և միայն 1830 թվականին ռուս-թուրքական պատերազմի հետևանքով բնիկ հայրենիքից նոր ընտանիքներ են գաղթվել միացնել նրանց և բնակավայրը որպես գյուղ է գրանցվել:

Վերաբնակեցված տարոնցիները կառուցեցին եկեղեցի, որի շինարարությունն ավարտվեց 1884 թ., և կոչեցին Սբ. Նշան: Այն հավատքի տան և կրթօջախի դեր է կատարել: 1988 թվականին երկրաշարժի հետևանքով եկեղեցին հիմնովի ավերվել է

2017 թվականին Ջրաշենի բնակավայրում կառուցվել է Կարմիր Ավետարան եկեղեցին:

Խորհրդային շրջանում առաջին դպրոցները բացվել են երեսնական թվականներից համեմատաբար մեծ սենյակ ունեցող տներում, այնուհետև կառուցվել է 7-ամյա դպրոցը: 1956 թվականին շահագործման է հանձնվել միջնակարգ դպրոցի շենքը, որը նույնպես հիմնովին քանդվում է երկրաշարժի ժամանակ և բազմաթիվ զոհեր տալիս հենց դպրոցից: 1990 թվականի կառուցվել Ջրաշեն գյուղի նոր միջնակարգ դպրոցը, որտեղ ներկայումս սովորում են շուրջ 500 աշակերտ:

Փաստագրական տվյալներով երկրաշարժին զոհվել է 247 Ջրաշենցի իրականում մոտ 270-ը:

Նախքան 1988 թվականի երկրաշարժը Ջրաշենում էր Սպիտակի կարի արտադրական միավորման մասնաճյուղը, որը Լեռնավանի և Սարամեջի արտադրամասերով հանդերձ ուներ 700 բանվոր, գործում էր կապի բաժանմունք մոտ 500 հեռախոսային բաժանորդներով, կենցող սպասարկման տաղավար, կինո, մանկապարտեզ, հիվանդանոց, մշակույթի տուն գրադարան:

Հայրենական մեծ պատերազմին մասնակցել են 400 Ջրաշենցիներ, նրանցից 228-ը չեն վերադարձել: Արցախյան ազատամարտին մասնակցել են և կամավորական և ժամկետային զինվոր ջրաշենցիներ: Նրանցից 4-ը զոհվել են պատերազմական շրջանում կամ զինվորական պարտականությունները կատարելիս:

2020 թվականի ադրբեջանի կողմից Արցախի դեմ սանձազերծած պատերազմում հերոսի մահով զոհվել է Նիկողոս Էդվարդի Մխիթարյանը: 2022 թվականի սեպտեմբերյան պատերազմում զոհվել է հերոսի մահով զոհվել է Մխիթար Արմենի Ուռուսյանը:

Այժմ բնակավայր ունի 828 ծուխ, 3706 բնակիչ:

2.ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Ջրաշեն բնակավայր գտնվում է Լոռու մարզում, Սպիտակ խոշորոցված համայնքի տարածքում Փամբակ լեռնաշղթայի հյուսիս-արևմտյան լաջին:Սամանակից է Սպիտակ համայնքին, Լեռնավան, Կաթնաջուր բնակավայրերին:Արագածոտնի մարզից Լեռնապար, Սիփան, Գեղարոտ և Ծիլքար բնակավայրերին:

Բնակավայր ծովի մակերևույթից բարձր է 1700մ վարչական տարածքը կազմում է 3738.66 Բնակավայրի հիմնական զբաղվածության ճյուղ է համարվում հողագործությունը և անասնապահությունը՝ թերի է զարգացած:Տրավա եղանակներից աշունը խոնավ է, ձմեռը երբեմն խստաշունչ, Գարունը ցուրտ, ամառը զով:Տարեկան տեղումները քիչ են լինում:Բնակավայրը գտնվում է ուժեղ սեսմիկ գոտում, հաճախակի են լինում երկրաշարժեր:

3.ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԻ ԿԼԻՄԱՅԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

Մթնոլորտային տեղումների միջին տարեկան քանակը (մմ) – 300-500

Օդի միջին ջերմաստիճանը հունվարին (°C) – - 5-ից -20

Օդի միջին ջերմաստիճանը հուլիսին (°C) – 20-ից 33

4.ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. Նախկին (ՀԽՍՀ) վարչական շրջանի անվանումը	Սպիտակ
2. Բնակավայրի հեռավորությունը՝	
2.1) համայնքի կենտրոնից (կմ)	9
2.2) մայրաքաղաքից (կմ)	90
2.3) մարզկենտրոնից (կմ)	30
2.4) պետական սահմանից ուղիղ գծով (կմ)	120
2.5) նախկին շրջկենտրոնից (կմ)	9
2.6) միջպետական նշանակության ավտոճանապարհից (կմ)	-
2.6) մոտակա երկաթուղային կայարանից (կմ)	10
4. Բնակավայրի բարձրությունը ծովի մակերևույթից (մ)	1700
5. Բնակավայրի վարչական տարածքը (քառ. կմ/հա)	37.38/ 3738.66
6. Սահմանակից համայնքների և/կամ բնակավայրերի անվանումները	Սպիտակ համայնքին, Լեռնավան, Կաթնաջուր, Լեռնապար, Սիփան, Գեղարոտ և Ծիլքար բնակավայրերին

7. Բնակավայրի վարչական ղեկավարի հեռախոսահամարը	-
8. Բնակավայրում փոստային բաժանմունքի առկայությունը(այո, ոչ), քանակը	Այո, 1
9. Հաստատված գլխավոր հատակագծի առկայությունը (այո, ոչ)	այո
10. Քաղաքացիների սպասարկման գրասենյակի առկայությունը (այո, ոչ)	ոչ

5. ԲՆԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ

	2025թ.
1. Մշտական բնակչության թվաքանակը	3706
2. Գրանցված ծնունդների քանակը	15
2. Մահացության դեպքերի քանակը	7
3. Ամուսնությունների քանակը	8
4. Ամուսնալուծությունների քանակը	-
5. Տնային տնտեսությունների թիվը	828
6. Ընտանեկան նպաստ ստացող տնային տնտեսությունների քանակը	185
7. Կենսաթոշակառուների քանակը	92
8. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց քանակը	152

6. ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ, ԿՐԹԱԿԱՆ, ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

	01.01.2025թ.
1. Գրադարանների քանակը	1
2. Արվեստի դպրոցների քանակը	-
3. Երաժշտական դպրոցների քանակը	-
4. Նախադպրոցական հիմնարկների քանակը	-
5. Հանրակրթական դպրոցների քանակը	-
6. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) ուսումնական հաստատությունների քանակը	-
7. Միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների քանակը	-
8. Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների քանակը	-
9. Մարզադպրոցների քանակը	1

7. ԲՆԱԿԵԼԻ ՖՈՆԴ

	01.01.2025թ.
1. Բնակավայրի բնակարանային ֆոնդի ընդհանուր մակերեսը (մ²)	70.300
2. Բազմաբնակարան շենքերի ընդհանուր թիվը	1
3. Բնակելի տների (առանձնատների) ընդհանուր թիվը	534

8. ՀՈՂԱՅԻՆ ՖՈՆԴ ԵՎ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

	01.01.2025թ.
1. Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր (հա)	3091.35
2. Բնակավայրերի հողեր (հա)	266.60
3. Արդյունաբերական, ընդերք օգտագործման և այլ արտադրական նշանակության օբյեկտների	34.79
4. Էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ ենթակառուցվածքների օբյեկտներ	28.57
5. Հատուկ նշանակության	-
6. Հատուկ պահպանվող տարածքների	9.20
7. Անտառային	302.36
8. Ջրային	5.80
9. Խոշոր եղջերավոր անասունների գլխաքանակը	1051
10. Մանր եղջերավոր անասունների (ոչխար և այծ) գլխաքանակը	187
11. Խոզերի գլխաքանակը	74
12. Գյուղատնտեսական տեխնիկա	-
12.1 տրակտորներ (քանակը)	-
12.2 կոմբայններ (քանակը)	-
13. Գյուղացիական տնտեսությունների թիվը	703

9. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐ

1. Էլեկտրական ենթակայանների քանակը	11
2. Բնակավայրի գազիֆիկացման առկայությունը (այո, ոչ)	այո
3. Բնակավայրի աղբավայրի առկայությունը (այո, ոչ)	ոչ
4. Բնակավայրում գերեզմանատան առկայությունը (այո, ոչ)	այո
5. Ներբնակավայրային ճանապարհների ընդհանուր երկարությունը (կմ)	25
6. Կոմունալ և ճանապարհաշինական տեխնիկայի առկայությունը	-
6.1 Ինքնաթափ բեռնատար մեքենաների քանակը	-
6.2 Էքսկավատորների քանակը	-
6.3 Թրթուրավոր տրակտորների քանակը	-
6.4 Գրեյդերների քանակը	-
6.5 Աղբատար մեքենաների քանակը	-
6.7 Բազմաֆունկցիոնալ կոմունալ մեքենաների քանակը	-
6.8 Վակումային փոշեկուլ մեքենաների քանակը	-
6.9 Ավտոաշտարակների քանակը	-
7. Բնակավայրի տարածքով անցնող միջպետական և հանրապետական նշանակության ավտոճանապարհների ընդհանուր երկարությունը (կմ)	8
8. Բնակավայրի տարածքում գործող առևտրային բանկերի մասնաճյուղերի առկայությունը (այո, ոչ) և դրանց քանակը	ոչ

9. Ներհամայնքային երթուղիների առկայությունը (այո, ոչ)	այո
10. Ներքնակավայրային երթուղիների առկայությունը (այո, ոչ)	ոչ

10.ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐ

	01.01.2025թ.
1. Բնակավայրում համայնքապետարանի աշխատողների թվաքանակը, որից՝	5
1.1 համայնքային ծառայողներ	2
2. Բնակավայրի բնակիչ ավագանու անդամների թվաքանակը	-

11. ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԻ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Հիմնախնդիրը (նկարագրությունը)	Ակնկալվող լուծումը և լուծման ժամկետները
Ջրաշեն համայնքի փողոցների վերակառուցման աշխատանքներ	Նախատեսվում է վերանորոգել բնակավայրում առկա անբարեկարգ փողոցները:
Մանկապարտեզ	Բնակավայրը չունի մանկապարտեզի շենք , կառուցման դեպքում բնակավայրի շուրջ 240 երեխաներ կհաճախեն մանկապարտեզ և կստանան նախադպրոցական կրթություն:
Ոռոգման ջրի ջրամբարի կառուցում	Բնակավայրում կառուցել ոռոգման ջրի ջրամբար, որի արդյունքում հողագտագործողների թիվ կավելան բնակչությունը ավելի արդյունավետ կգրառվի գյուղատնտեսությամբ:
1 ին փողոցի մայթի կառուցում	1 փողոց հանդիսանում է բնակավայրի գլխավոր փողոցներից, որտեղով երեխաներ հաճախում են դպրոցը, մայթերի բացակայությունը վտանգավոր է դարձնում երեխաների տեղաշարժը դեպի դպրոց :Վրաերթի դեպքեր են գրանցվում նշված փողոցի հատվածում.: 1 փողոց համարվում է նաև ռազմական նշանակության ճանապարհ :